

Kehitetään verkkoapteekkia terveydenhuollon lähipalveluna

Apteekit ovat Suomessa voineet palvella verkossa vuodesta 2011 lähtien. Euroopalaisessa viitekehyksessä Suomi on ollut edelläkävijä apteekkipalveluiden sähköistämisessä ja verkkoapteekkitoiminnassa.

Suomen mallissa apteekkiluvan saanut proviisori eli apteekkarin voi tarjota apteekin palveluita myös verkossa. Verkkoapteekkitoiminta on siis kiinteä osa lähiapteekkien palvelua. Tavoitteena on ollut sekä palvella kuluttajia verkossa että varmistaa maankattava apteekkiverkosto. Samalla on huolehdittu siitä, että apteekin palvelut eivät verkossa ole pelkkää logistiikkaa vaan myös lääkehoitojen onnistumisen varmistamista.

APTEEKKI ON yli puolelle suomalaisista lähin terveydenhuollon toimipiste. Suomessa välimatkat ovat paikoin pitkiä ja peruspalvelut on haluttu taata yhtäläisinä koko maassa. Apteekkipalvelut ovat erityisen tärkeitä ikääntyville ja monisairaille asiakkaille, joille apteekin farmaseuttinen henkilöstö on tärkeä terveydenhuollon kontakti. Samanaikaisesti satunnaisesti apteekin palveluja tarvitsevat asiakkaat hakevat useammin palveluita verkosta. Toisaalta lääkkeitä on jatkossakin saatava akuutteihin tarpeisiin myös läheltä.

Verkkoapteekkitoimintaa kannattaa kehittää ensisijaisesti lääkehuollon tavoitteista käsin ja varmistaa maankattava apteekkiverkosto. Kehittämisessä tulee yhteensovittaa kuluttajien toiveet lääkehuollon tavoitteisiin; turvallisten ja laadukkaiden lääkkeiden hyvään saatavuuteen, lääkehoitojen onnistumista tukevaan lääkeneuvontaan ja lääkitysturvallisuuteen.

SUOMEN VERKKOAPTEEKKITOIMINNAN keskeisin haaste on sen vahva keskittyminen – joka pitkällä aikavälillä johtaa lähiapteekkipalveluiden rapistumiseen. Verkkoapteekkeissa tulisi jatkossa mahdollistaa mallit, joissa lähiapteekit voisivat tehdä yhteistyötä esimerkiksi teknologiasa, lääkeneuvonnassa ja asiakaspalvelussa. Vastuu asiakkaan lääkeshoidosta sekä lääkkeen toimittamisesta säilyisi jatkossakin apteekkiluvan saaneella apteekkarilla.

Apteekin verkkopalveluiden ja niitä koskevan sääntelyn tulee jatkossakin olla osa lääkkeiden jakelujärjestelmän

kokonaisuutta. Apteekkarin henkilökohtaisen vastuun sekä katkeamattoman lääkejaketun tulee jatkossakin toteutua niin kivijalassa kuin verkossa. Apteekkarin vastaa aina apteekin toiminnasta, lääkkeiden laadusta, lääkeneuvonnasta ja myös lääkkeiden kuljettamisesta asiakkaalle määräysten mukaisesti.

KUN LÄÄKE TOIMITETAAN verkossa asioivalle asiakkaalle maantieteellisesti lähimmästä apteekista, lyhenevät kuljetuksiin liittyvät riskit ja lääkelain lähtökohdat

apteekin alueellisen lääkehuollon järjestämistä vastuusta toteutuvat. Tämä myös varmistaa, että pienilläkin apteekkeilla on toimintaedellytykset, alueilla säilyy riittävä lääkevarasto ja lääkehuolto toimii poikkeusoloissakin.

Kun verkkoapteekkitoimintaa kehitetään osana maankattavaa apteekkien lähipalveluverkosta, apteekkeja voidaan hyödyntää tulevaisuudessa entistä enemmän myös muun terveydenhuollon osana ja matalan kynnyksen palvelupisteenä.

“Apteekkarin henkilökohtaisen vastuun sekä katkeamattoman lääkejaketun tulee jatkossakin toteutua niin kivijalassa kuin verkossa.”

Toimenpiteet

- ▶ Verkkoapteekkitoimintaa tulee kehittää osana lähiapteekkien monikanavaisia palveluja, jotta lääkkeitä on jatkossakin saatavilta myös läheltä. Kehittämistyön keskeisenä tavoitteena tulee olla lääkehoitojen onnistumisen tukeminen.
- ▶ Omien reseptitietojen tarkastelu verkkoapteekissa tulee mahdollistaa asiakkaille. Tämä edellyttää Kanta-järjestelmän kehittämisresurssien kohdentamista myös verkkoapteekkitoiminnan edistämiseen.
- ▶ Verkkoapteekkitoiminnan ja lähipalvelun parhaat puolet tulee yhdistää siten, että verkossa apteekkitoimintaa harjoittavalla apteekkarilla tulee olla mahdollisuus yhteistyöhön muiden apteekkien kanssa. Tätä yhteistyöverkosta hyödyntämällä asiakas saa tarvittavan lääkeneuvonnan tukemaan lääkkeen oikeaa ja turvallista käyttöä. Lääkepakkaus voidaan toimittaa asiakkaalle hänen toivomaansa paikkaan vaikkapa kotiin tai työpaikalle, mutta lääkeneuvonta turvataan asiakkaalle henkilökohtaisena palveluna.

- ▶ Apteekkien ammattilaisilla tulisi jatkossa olla pääsy lääkehoidon kannalta olennaisiin potilastietoihin ja toisaalta myös apteekkien pitäisi pystyä viestimään suoraan tietojärjestelmien kautta muille terveydenhuollon ammattilaisille potilaan lääkehoitoihin liittyen. Tämä tukee apteekin lakisääteisiä tehtäviä lääkehoitojen onnistumisessa ja lääkehoitojen seurannassa.
- ▶ Lääkkeiden käyttäjien mahdollisuuksia osallistua oman hoitonsa toteutukseen tulee kehittää osana terveydenhuollon ja verkkoapteekkien digitaalisia hoitopolkuja.

Lue lisää:

Selvitys verkkoapteekkitoiminnan nykytilasta ja kehittämisestä: [apteekkariliitto.fi](https://www.apteekkariliitto.fi) > media > aineistot